

963

Villamos

fűzőedények, teafőzők, kávégépek 3, 6 és 12 személyes, kenyérpírtó, tej- és tea-kannák, vasalók, hajszárítók, tojástűtők, utivasaló és vízforralók, lábmelegítő termoforok, porszívógépek és sterilisatorok eredeti világhírű Siemens-Schuckert Művek R.-T. gyártmányai kizárólagos elárulítóhelye

Fonyó Soma

világítási üzletében
Kölcsey-u., Wagner-palota.

Legolcsóbb, leghasznosabb ajándék

a könyv

Óriási választékban kapható

252

ENDRÉNYI IMRE

könyvkereskedésében (Kelemen-u. 7.), ahol

hitelre is

beszerezheti karácsonyi szükségletét.

Karácsonyi vásár

Nagy választékban kalapok, nyakkendők,
fűzfűjehérművek, üdvözlőkártyák

december hónapban

200.000 koronán felüli
vásárlásnál . . . 5%
500.000 felül . . . 8%
kedvezményt nyújtok

17

Szende Mihály

Kelemen-utca 12. szám. Telefon 5-64.

Szeged és a nemesi felkelés.

Irtá: Székudvari Imre.

VIII.

Nem volt elég, hogy a város a reá kirótt katonát kiállítsa, arról is gondoskodni kellett, hogy ha bármilyen okból hiány állott be a létszámban, azonnal pótolassék. A parancsnokok az ilyen felmerülő hiányok pótlását egyenesen a kiállítótól követelték. December 20-án Jerney jelentette a városnak, hogy Szűcs Mihály gyalogos nyavalyatörésben megbetegedett s ennek következtében szolgálatot nem tehet, kéri a várost, hogy helyette valaki mást állítson. A tanács Takács Jánost küldte el a beteg Szűcs hejébe. Ennek az ügye azonban nem nyert elintézészt az év folyamán, hanem átment az 1801-ik évre is.

A pótlásként küldött katonával ugyanis egy kis hiba történt, amit Jerney levélben azonnal közölt a tanáccsal. A levél így hangzik: „Tekintetes Nemes Tanács! Minekutána a Tekintetes Nemes Tanács nehézkes Szűcs Mihály katoná helyébe Takács Jánost rendelni méltóztatott, ehhez képest én azt egy alás tnek és egy közembernek vigyázata alatt nemes Szeged városába ime visszaküldöm s elbocsájtom: minthogy azonban a helyébe állított katona mind ruhájának koptatása, mind pedig és főképpen betegségének irtóztató volta miatt ahhoz állani nem akar és így ruhát kívánna: ehhez képest a Tekintetes Nemes Tanácsnak kegyes rendelkezésétől várva mindenkon tapaszalt kegyességében ajánlott kéréssem teljesítését, minden tisztelettel maradok a Tekintetes Nemes

A János vitéz, a Bob herceg, az Obsitos költője elvonult Szegedre az élettől.

Szeged, december 20. (Saját tudósítónktól.) Napokkal ezelőtt egy magyar író az újságban egy szomorú tragédiát írt. Nem egy drámát, amely a Vojnich-díjra pályázik és föl egészen a Nemzeti Színház rivaldáihoz; és nem is regényt, amely a dinamit Nobeljének díját igényli. Csak egy szomorú-egyszerű újságcikket: *Hegedüs Loránt tragédiáját*. Egy miniszter sorsát, az ellenforradalom miniszterének sorsát, aki mégis, soha sem volt ellenforradalmi-harcoló, aki mindig lehetetlennek hitte az ellenforradalmi vért és aki miniszter volt mégis az ellenforradalom szomorú, fekete napjaiban, mert az álmodók és szimfoniák lovagja volt, aki könyvei és asztalai mellett eltemetkezve csak a magyar sorsért dolgozott, hogy megállítsa a szörnyű zuhanást, az elbukást és nem látta így az utcák vérét és a politikai fürtelem mocsarát.

A szimfoniák lovagja volt Hegedüs Loránt, aki álmodásai után elborult és elvonultan fekszik, ablaka alatt a főváros szívében, mint egy új Széchenyi és rákaja szívére Magyarország szörnyű-Himalája terhét és Csiborásszót előtűt könnyeit. És az ellenforradalmi, álmodó miniszter után, a szimfoniák lovagja után nem maradt más, csak egy cigaretta: „Szimfonia“, ami elszáll a füstben.

*

A sok véres halott után és Tiszának, Dunának fekete titkai után ő volt az ellenforradalmi idők első áldozata, aki halottnak hiszi magát, holott még él. Egy miniszter. Aki elvonult ebből az élethől, akit megölt ez a magyar élet, holott még él. És most itt van ezeknek a fekete időknek a második áldozata. Itt van Szegeden, aki nem tudta elviselni azt a mai magyar-szomorú levegőt, ami ráfekszik Zúrichtól a koronáig, az utcától a szobáig, az énektől a hegedűig, a bortól a könyvekig és a tözsdétől — a színpadokig. Itt van a miniszter után a második áldozat. Egy költő.

*

Bakonyi Károly. Aki életében mindig a színpadra álmodott, aki muzsikában és szindarabban álmodott mindig és egészen a meleg szívével. Aki megköltötte a Bob herceget, a János vitézt, a Tatárjárást, az Obsitost, a Kiskirályt és megírta a Mágns Miskát és a Gróf Rindaldót. Bakonyi Károly, aki Kálmán Imrével, Szirmai Alberttel és a két jó elvonult muzsikussal, Jakobi Viktorral és Kacsóh Pongráccal dolgozott az igaz és tiszta magyar színpadért. Akinek életében csak egyetlen álma és vágya volt, hogy a magyar zenés műfajt a tingli-tanglitól közelebb vigye kicsit — a magyar irodalomhoz.

Váradról indult el, a magyar Párisból és négy évvel korábban, mint a Bakony-Páris nyakas fia: Ady Endre. És Szegeden is járt iskolába, a piaristák gimnáziumába a Gizella-téren. Aztán doktor is lett és nemsokára méltóságos a földművelési minisztériumban. Miniszteri tanácsos.

Két verset írt mindössze a Hét-ben és aztán eljegyezte magát elválhatatlanul a színházzal.

Egyre-másra irta és költötte darabjait és még három év előtt is a Vigszínház mutatta be utolsó darabját: a *Sárga keztyűt*.

Azóta elvonult az élettől, a bohémiától ősz fejével, a lámpáktól és színpadoktól, a Fészekből és a színészekről, az íróktól és festőktől, elvonult mindentől. Elvonult a mai fekete élettől.

*

Itt van Szegeden néhány hete. Olthagyta, nem bírta a lármás, tözsdés, festett, bukott és siberes Pestet. Boros főorvos ur ápolja nagy csöndben és vigasztalja. Csöndben ül csöndes szobájában, kinéz az utcára, a mozdulatlanságba és nem akarja tudni, hogy elmúlt a régi, áldott bohém Pest, elmultak a Jakobik, a színpadok és álmodások a lámpák között. Nem akarja tudni, hogy egy tobzódó, bűnös, véres, elbukott Pest van a régi helyén, rohanó sok autóval, sok börtönnel, sok festékekkel és nagyon kevés tisztasággal. Kinéz a mozdulatlan porba és nem akarja tudni, hogy a bűn, az elbukás, a sár betörte a színházak kiskapuit és följutott egészen a színpadig. Nem akarja látni, hogy Budapest szörnyű feketesége előnti egyre jobban a házakat.

Csak kinéz és hallgat.

Orvosa őzi. Nem szabad hozzá beszélni a fényekről, a muzsikákról és a színpadról. Elvonult az élettől és hallgat. Fáj neki ez a nagy elbukás, ez a nagy feketeség. Nem szabad vele beszélni erről. Minden volt a régi Pest, a régi, fényes színház.

Eljött ide, régi rokonokhoz, régi iskolás városába. Elvonulni és hallgatni. Talán ez a mindent beborító, elnémitő mozdulatlanság, ez a por meggyógyítja. Csak nem szabad beszélni a régi életről. Egy szót sem az életről és színházról. Ráfeküdt a színházakra is ez a nagy elbukás, a starrendszer, a feketeség.

Kinéz mozdulatlan ablakán és hallgat.

A miniszter után, itt van most a költő. Beteggé tették ezek a fekete napok. Kidobta ez a véres, bűnös élet. Pedig nem akart semmit mást egész életében, mint a magyar zenei műfajt a tingli-tanglitól egy kicsit közelebb vinni a magyar irodalomhoz.

Két beteg ember néz ki ablakán és hallgat. Egy új miniszter és egy régi költő.

Vér György.

Házak, földbirtokok és lakásközvetítés.

Petrik Antal nyug. állpt. tanácsos, O. F. B. által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája, törv. bej. cég, Szegeden. Iroda: Áttila-utca 7. Telefon: 5-69 — Lakás: Stáció-utca 8/b. Telefon 13-36. 139

Tanácsnak alázasat szolgálja Jerney kapitány.

A levelet január elsején tartott ülésében tárgyalta a tanács. Elhatározta, hogy az új katonának köpenyt, lajblit, nadrágot, bakancsot, szipkát és egy pár fehér ruhát rendel, az érte járó 11 frt 55³/₄ kr-t kifizeti, de egyúttal a vármegye insurreccionális deputációjának megírja. A ruházat árát, valamint a 12 frt előleget és a hazaszállítás körül felmerült 2 frt 24 kr-t Szűcs Mihályon behajtja. Szűcsöt Kecskemétre küldi s a költségek behajtása miatt a kecskeméti tanácsnak ír. Ugy látszik a betegséget nem tartotta a tanács méltánylandó körülménynek.

Január 5 én újból a szőregi jobbágyok ügye került a tanácsülés elé. Torontálmegeye úgy gondolta, ha Nagy Miklós szolgabíró levelének nem volt meg a kellő eredménye, majd csak eredményre jut Márfy József, a második vice alispán. S ebben a számításában valóban nem is csalódott. A tanács, mint szőregi földesur elhatározta, hogy a már kifizetett 15 frt foglalon kívül minden visszatérő katonának az egy forint sesziobéi adót s az uradalmi kisebb dártaikat egész életére elengedi. Mindenesetre érdekes, hogy a szőregi jobbágyok 3 fital több előpénzt kaptak, mint a szegedi felkelők. Igaz, hogy ezt a kedvezményt Torontálmegeye állapította meg.

Bár a tanács határozatai közt nincs nyoma annak, hogy a nem nemes honoratiorok beadása dolgában újra felírt volna a város, mégis ennek meg kellett történnie. Január 7-én vette tudomásul a tanács a minden valószínűség szerint elküldött felíratra a választ. Nem volt mit tenni, a már befizetett segedelempenzt

mindenkinek vissza kellett fizetni. Került azonban egy Lenner Ignác nevű hivatalnok, aki a tőle behajtott 12 frt 30 krajcárt önként az insurrecti) céljaira felajánlotta s kötelezte magát, hogy azért a város egye részére is fizetni fog.

Nem volt elég a tanácsnak az insurrectióval járó közügyeknek az intézése, hanem egészen aprólékos természetű magánügyekben is neki kellett levelezni. Bárki Péter insurgens katona bejelentette, hogy Erkl Mátyásnak 60 forinttal tartozik s azt ki akarja fizetni, de neki magának is szüksége van pénzre. Szeretne tehát Nagyváradon lévő anyai jussából legalább 100 forinthoz hozzájutni. A tanács elhatározta, hogy átír Nagyváradra a Bárki kérésének teljesítéséért.

Alig múlt el egy hónapja, hogy Kamocsay lovasprancsnok fehérműtől iránti megkeresését a tanács elutasította, újból ezt az ügyet kellett tárgyalni. Kamocsay azonban nem vitakozott a tanáccsal, hanem egyenesen a megye újján kérte a dolgokat. A megye az egyúttal levő insurreccionális deputációt szólította fel határozathozatalra, mely viszont Barcza Antal szolgabíró útján közölte határozatát a tanáccsal. A szolgabíró úgy látszik személyesen jelent meg s követelte a fehérműt kiadását. A tanács azonban ezuttal sem engedett álláspontjából, kimondotta, hogy „a város által az insurreccionális tárban leolvasott summa mind fehér ruhákra, mind egyéb olyan szükségekre vagyron szánva, melyeket a többi conavens részek is tartoznak hasonlóan pótolni, ha tehát azon tár netalán kiürült volna, szükséges új reparációt tenni, amely még eddig nem történt.“

(Folytatjuk.)